

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Изх.№ С-139(81) /11.07.2022г.

До
Г-н Даниел Делчев
Областен Управител на Област Кърджали

ДОКЛАД

Във връзка осъществени проверки на РИОСВ-Хасково по получени сигнали за умряла риба в яз Студен кладенец

Според чл.151, ал.4, т.2 и т.3 от *Закона за водите* (ЗВ) РИОСВ контролира обектите, формиращи отпадъчни води и аварийните изпускания на отпадъчни води.

Във връзка с множество подадени сигнали за умряла риба в яз. „Студен кладенец“ РИОСВ – Хасково е извърши множество проверки на терен. Проверени са над 16 обекта, които формират производствени отпадъчни води, както и са взети проби от водата на няколко места и седимент от дъното на язовира.

Представяме кратка хронология на сигналите и проверките извършени от РИОСВ-Хасково:

- На 20.05.2022 г. в РИОСВ-Хасково е получен сигнал за открита мъртва риба в яз. Студен кладенец – в посока с. Калоянци.

Веднага е сезирана Басейнова дирекция - Пловдив, както и Регионалната лаборатория (РЛ) към ИАОС. По данни на БД ИБР Пловдив умрялата риба е установена най-вече в ръкава, в който се влива р.Перперешка. В близост до р.Перперешка нагоре по течението й няма предприятия, които изпускат промишлени отпадъчни води в реката. Във водите постъпват само неprecистени битови отпадъчни води, както вероятно и отпадъчни води от малки животновъдни обекти в с.Перперек и други населени места нагоре по течението й.

От направения лабораторен анализ се вижда превишение на нормите на:

Района на вливане на р.Перперешка	Резултати от пробата	Норма
Азот амониев	1,09 mg/l	0,65 mg/l
общ азот	3,6 mg/l	2,5 mg/l
разтворен кислород	9,5 mg/l	5 mg/l

Извод: Резултатите показват, че е възможно слабо замърсяване на водата от битово – фекални води от населените места по поречието на реката.

- На 23.05.2022г. е извършена съвместна проверка от експерти от РИОСВ - Хасково, БД ИБР – Пловдив и РЛ – Хасково на три места по левия бряг на язовира /Опашката на левия

гр. Хасково 6300, ул. „Добруджа“ № 14, ет.5
тел: +35938 601618, +359 38 60 16 27
e-mail: director@riosv-hs.org
www.haskovo-riew.egov.bg

бряг на язовира, от залива на с. Седловина, от залива на с. Широко поле/, както и на ГПСОВ - Кърджали и фирма находяща се на левия бряг на язовира в близост до града.

<i>Опашката на левия бряг на язовира</i>	Резултати от пробата	Норма
Разтворен кислород	8,27 mg/l	6 mg/l
Ортофосфати	0,051 mg/l	0,04 mg/l
Общ фосфор	0,062 mg/l	0,04 mg/l
БПК 5	3,6 mg/l	2,5 mg/l

<i>с. Седловина</i>	Резултати от пробата	Норма
Активна реакция рН	8.7 mg/l	6.5-8.7 mg/l
Разтворен кислород	11.05 mg/l	6 mg/l
Ортофосфати	0,058 mg/l	0,04 mg/l
Общ фосфор	0,061 mg/l	0,04 mg/l
БПК 5	6,2 mg/l	2,5 mg/l

<i>с. Широко поле</i>	Резултати от пробата	Норма
Разтворен кислород	9,49 mg/l	6 mg/l
Общ фосфор	0,048 mg/l	0,04 mg/l
БПК 5	3,01 mg/l	2,5 mg/l

Извод: Анализът на резултатите, взети от яз. „Студен кладенец“ от опашката на левия бряг на язовира, от залива на с. Седловина и от залива на с. Широко поле, показват слабо превишение на нормите за добро състояние по ортофосфати и общ фосфор, както и по БПК₅. Тестът за БПК₅ намира широко приложение при оценяване ефективността на пречиствателните съоръжения. Завишените му стойности показват, че в язовира постъпват непречистени битови отпадъчни води. Това е така, тъй като отпадните води от една част на Кърджали все още постъпват в язовира без пречистване поради разрушения дюкер, минаващ през р.Арда.

След разрушаването на дюкера през р.Арда през 2015 г. при аварийно изпускане на води от яз. „Кърджали“, поради проливните дъждове, отпадните води от кварталите „Веселчане“ и „Възрожденци“ в гр. Кърджали се заустват директно в опашката на яз. „Студен кладенец“ без да преминават през дюкера и да се отвеждат за пречистване в ГПСОВ – Кърджали. Заустването на непречистени отпадъчни води води до системно замърсяване на яз. „Студен кладенец“. Проект „Доизграждане и реконструкция на водоснабдителната система и канализационни мрежи в обособената територия, обслужвана от „В и К“ ООД, гр. Кърджали, България“, който се изпълнява с финансовата подкрепа на Кохезионния фонд на ЕС и националния бюджет чрез Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ включва подобект „Изграждане на нова входна шахта и укрепващо съоръжение на дюкер под р. Арда“, Финансирането по сключения договор е осигурено, но строителните дейности по дюкера все още не са започнали. В тази връзка е изискано от „В и К“ ООД“ възстановяването

на съоръжението да стартира незабавно и да бъде завършено във възможно най-кратък срок. Очаква се ВиК да представи информация за конкретните планирани срокове за изпълнението на строителните дейности.

Резултати от заустваните води от предприятие, находящо се на левия бряг на язовира в близост до града, взети на 23.05.2022 г. , установяват единствено повишение по показател рН (активна реакция) – резултат от изпитването 10,72 при норма 6 до 9.

<i>Предприятие – лев бряг</i>	Резултати от пробата	Норма
Активна реакция рН	10,72 mg/l	6-9 mg/l

Заустваното водно количество е около 1-2 дм³/сек, което не би могло да се отрази на състоянието на водите в язовира и да причини измиране на рибата. Дадено е предписание да се предприемат мерки за подобряване на технологичния режим и процеса на пречистване и неутрализация на ПСОВ на предприятието за достигане на необходимия пречиствателен ефект и спазване на определените в Комплексното разрешително индивидуални емисионни ограничения (ИЕО), както и да се представят в РИОСВ – Хасково резултатите (протокол от изпитване) от проведен собствен мониторинг за месец юли 2022г., доказващи спазването на определените ИЕО. Предписанието е изпълнено.

Изпитванията на взетата проба след ГПСОВ - Кърджали показват следните повишения на ИЕО:

<i>ГПСОВ</i>	Резултати от пробата	Норма
феноли	0,067 mg/ dm ³	0,05 mg/ dm ³
Общ фосфор	10.9 mg/dm ³	2 mg/ dm ³ - средногодишна

Останалите показатели отговарят на ИЕО. На дружеството е съставен акт по ЗВ. Дадено е и предписание да се предприемат мерки за подобряване на технологичния режим и процеса на пречистване на ГПСОВ - Кърджали за достигане на необходимия пречиствателен ефект и спазване на определените в Разрешителното за заустване № 03440023/17.02.2021г. ИЕО, както и да се представят в РИОСВ – Хасково резултатите от проведен собствен мониторинг за месец юли 2022г., доказващи спазването на определените ИЕО.

- На 26.05.2022г., 31.05.2022г., 02.06.2022 г., 08.06.2022 г., 13.06.2022 г. и 27.06.2022 г. са извършени още проверки на обекти, които изпускат отпадъчните си води чрез заустване след пречиствателни станции в яз. "Студен кладенец" или в негови притоци . Проверени са: „ИК Наталия“ ООД, Кърджали - предприятие за преработка на сапунци в мастни киселини, „Хармони 2012“ ЕООД, „Ве Ка Ес – България“ ЕООД- фабрика за пране, сушене и багрене на конфекция, Регионалното депо за неопасни отпадъци Кърджали, „Имерис Минералс България“ АД, гр. Кърджали- фабрика „Бентонит“, „Устра - Бетон“ ООД, гр. Кърджали- бетонови стопанства и „Устра - Бетон“ ООД, гр. Кърджали, ТМСИ „Сушево“, земл. община Момчилград, „Теклас - България“ ЕАД, фабрика за каучукови и пластмасови изделия за автомобили,Хвостохранилище на „Горубсо-Кърджали“ АД, „Яйцепром“ АД, гр. Кърджали- ферма за производство на яйца в с. Глухар, общ. Кърджали. Някои от предприятията са проверени по 2-3 пъти.

Анализът на резултатите, взети от р. Върбица преди вливане в яз. Ст. Кладенец, от ляв бряг, както и от р. Върбица преди и след вливане на дерето в което се заустват отпадъчни води на Теклас България ЕАД, не показват превишение на нормите за добро състояние за повърхностни води.

Получените резултати от взетите проби от предприятията отговарят на индивидуалните емисионни норми в разрешителните за заустване.

- На 27. 06.2022г. отново са взети проби от две точки в района на село Широко поле. Резултатите показват отново отклонения на следните показатели:

<i>с. Широко поле</i>	Резултати от пробата	Норма
Разтворен кислород	11,47 mg/l	6 mg/l
Общ фосфор	0,043 mg/l	0,04 mg/l
БПК 5	3,01 mg/l	2,5 mg/l
<i>с. Широко поле</i>	Резултати от пробата	Норма
Разтворен кислород	12,39 mg/l	6 mg/l
Общ фосфор	0,053 mg/l	0,04 mg/l
БПК 5	3,01 mg/l	2,5 mg/l

- На 07.07.2022г. е извършена съвместна проверка с експерти от РИОСВ-Хасково и БАБХ на обекти по река Перперешка, вливаща водите в реката, а чрез нея в яз. Студен кладенец. Проверени са малки животновъдни обекти, прицеферма в с. Перперек, както и едно промишлено предприятие. Направен е обход на реката до гр. Черноочене, като не са установени източници на замърсени отпадни води.

Като имаме предвид огромния обем на язовира, резултатите от извършените проверки, характера и количествата на заустваните отпадъчни води считаме, че измирането на рибата не е причинено от изпускане на промишлени замърсени отпадъчни води в язовира. *Възможно е то се дължи на болест или природни процеси, които не са от компетентността на РИОСВ – Хасково.

Уверяваме Ви, че РИОСВ-Хасково продължава да извършва проверки, както и инициира съвместни такива с други институции до изясняване на причините за измирането на рибата в язовира.

инж. **Н. ПАЧЕМАНОВА**
Директор на Регионална инспекция
по околната среда и водите – Хасково

